

Поділ — місто звірів. Чарівних звірів, страшних і дивовижних.

Вони б'ють хвостами, сплітаються лапами, шкірять зуби й витягують язики. Вони дивляться на тебе із гребенів і глечиків. Хитро позирають то зі спинки стільця, то з руків'я меча. Пильнують, вичікують.

Звірі на Подолі полюють на майстрів. Звісно ж, уночі, не вдень. У повній тиші безмісячних ночей дивовижні звірі снують майстрам. У снах вони походжають поважно, дають роздивитися своє хутро та луску. Розгортають крила, б'ють копитами. Стрибають далеко вперед, показуючи силу та гнучкість.

Звірі просяться випустити їх зі снів, пустити на Поділ. Вони хочуть втілитись у металі, у дереві, у глині... Тож наступної ночі майстер уже не може заснути. Усе думає про свій майбутній виріб і про звіра на ньому.

Так відповів би майстер Найден, якби його запитали, що таке Поділ. Але ніхто його про таке не питає. Майстра Найдена бояться. Сусіди вважають, що в його садібі живе щось чорне, недобре й нечисте.

Поділ — місто садиб. І кожна — як окреме місто.

У кожній господі — купи начиння, призначення якого не одразу і вгадаєш... Стільки кущів і закутків, стільки речей, складених і розставлених, зібраних і розкиданих... У кожного майстра свій порядок, із кожної кухні свій запах. Навіть світло падає на кожне подвір'я по-своєму. Це тому, що у кожній садибі — свої дерева. Розлога липа дає щедрю тінь. Стара горобина стоїть біля паркану. А іноді яблуня опускає свою гілку низько на вулицю. І тоді в недільне пообіддя, коли весь Поділ спочиває, можна схопитися за цю гілку, як за руку. Мить — і ти на паркані. Гон — і вже у новому незвіданому світі.

Так міг би розповісти про Поділ Мишко, або ж Миша, десятирічний племінник гончара Корчаги. Але ніхто не питає у Миші, що він думає про Поділ. Із ним узагалі мало хто розмовляє.

Поділ — місто розмаїтих людей.

Аж дивно буває, що всі вони зібрані тут разом. Щодня — нові імена, нові прикраси. Інший одяг, інші слова та жести.

Знову і знову хтось схвильовано вбігає в господу Руслани й гукає її. Тоді вона швидко кидає будь-яку справу. На ходу витирає руки, вискакує на вулицю й біжить, притримуючи рукою спідницю. О, як вона біжить! Руслана бігає прудкіше від усіх на Подолі. І знає всі тутешні вулиці як свої п'ять пальців. Бо ж вона — повитуха. Тому щоразу, коли її кличуть, Руслана має прибігти миттєво.

Додому повитуха повертається стомлена і щаслива.

— Дівчинка! — сповіщає.

Або:

— Тепер у Лади є молодший братик.

А іноді трапляється диво:

— Двійнятка!

Та час від часу Руслана повертається дуже сумна. Тоді краще в неї не питати, що сталося.

Так могла би розповісти про Поділ Воля, старша донька Руслани. Зрештою, Воля не раз саме так і розповідала. Вона любить поговорити і знає геть усіх тутешніх людей. Ну, всіх дітей — це точно. Бо коли в неділю після обіду діти Подолу збираються біля Житнього ринку, якимось так само собою виходить, що Воля з-поміж них — головна.

Поділ — місто щурів, тобто ремісничих дітей. Так називають їх отроки — діти з князівського двору. Натомість ремісничі діти кличуть отроків кнурами.

Отак і повелося в Києві: щури проти кнурів. Поділ проти Гори, тобто Верхнього міста.

Кнури люблять дразнити щурів. Мовляв, ви цілими днями сидите біля своїх майстрів і вирізаєте щось ножичком. А ми готуємося служити у княжому війську. Доглядаємо коней, чистимо зброю, лагодимо справжні бойові обладунки. Вчимося кінного й пішого бою. Зовсім скоро нам дозволять носити спис і меч.

Так міг би розповісти про Поділ Вовчик, найвищий князівський отрок. Але розповідати в нього просто немає потреби. Адже всі довколишні хлопці й так чудово знають про щурів.

